ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston Milliy Pedagogika Universiteti

13.00.00 Pedagogika fanlari
13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
13.00.03 Maxsus pedagogika
13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqichlari bo'yicha)
13.00.07 Ta'limda menejment
13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
07.00.00 Tarix fanlari
19.00.00 Psixologiya fanlari
01.00.00 Fizika-matematika fanlari
02.00.00 Kimyo fanlari
03.00.00 Biologiya fanlari
09.00.00 Falsafa fanlari
10.00.00 Filologiya fanlari
11.00.00 Geografiya fanlari

№7(2)
2026

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI

Elektron nashr. 470 sahifa,
13-iyul, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:
Karimova E’zoza Gapirjanovna – O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vaziri

BOSH MUHARRIR O‘RINBOSARI:
Ibragimova Gulsanam Ne’matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A’ZOLARI
Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G‘.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg‘izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma’murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo‘ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog‘iston)
Rejep O‘zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta’lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O‘zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O‘zbekiston Respublikasida xizmat ko‘rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G‘afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD),dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo‘yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta’limi boshqarmasi boshlig‘ining birinchi o‘rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo‘limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o‘g‘li – Pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ
Hamkorlarimiz: O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi, O‘zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:
Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:
Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:
Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician
Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician
Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor
Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Shermuhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor
Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)
Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)
Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)
Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)
Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)
Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)
Mizayeva F. O. – **Doctor of Pedagogical Sciences, Professor**
Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor
Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor
Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers "Yangi O'zbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor
Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)
Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor
Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor
Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service
Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor
Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)
Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor
Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor
Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics
Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor
Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region
Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences
Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:
Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:
- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):
- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA

Bolalik davridagi autizmning turli shakllarini differensial tashxislash 10
Saydaliyeva Xojiya Abdujalil qizi

Autizm spektri buzilishi bo'lgan bolalarda kommunikativ ko'nikmalarni shakllantirishda qo'llaniladigan korreksion ish tamoyillari 14
Karimova Zulfiya Abduraxmanovna, Saydaliyeva Xojiya Abdujalil qizi

Bo'lajak o'qituvchilarda axborot iste'mol madaniyatini rivojlantirishning psixologik-pedagogik asoslari........ 19
Dadonova Aziza Tulkunovna

Ilk o'spirinlik yoshidagi o'quvchilarning o'z-o'ziga bo'lgan munosabatini psixologik tahlili........ 23
Mamaradjabova Bog'zoda Abdilxakimovna, Panjiyeva Nargiza Botirovna

Oliy ta'lim tizimida muammoli o'qitish texnologiyasi 30
Tuksanova Zilola Izatulloyevna

Shahar va qishloq yuqori sinf o'quvchilarida irodaviy sifatlarning qiyosiy tahlili 35
Mamaradjabova Bog'zoda Abdilxakimovna, Panjiyeva Nargiza Botirovna

Organik kimyo ta'limida ochiq tipli STEAM loyihalarini loyihalashning didaktik modeli va uni amaliyotga joriy etish metodikasi........ 41
Bo'riyev Rashidbek O'ktamjonovich

Kasbiy kompetentlikni oshirishda raqamli ta'lim vositalari va interaktiv metodlardan foydalanish 47
Fazildjanova Nilufar Xikmatdjanovna

Tadbirkorlik faoliyatini innovatsion va ta'lim ekotizimidagi roli 50
Mirzayeva Nigora Ibrohimjon qizi

Kasbiy ta'lim muassasalarida strategik boshqaruvni joriy etishning nazariy-metodologik asoslari 54
Qobilov Voxidjon Zoxidovich

Психологические факторы мотивации личности в обучении иностранному языку........ 58
Мухамеджанова Римма Рашидовна

Jadid ma'rifatparvarlarining boshlang'ich ta'lim-tarbiya jarayonida o'quvchilarda kitobxonlik fazilatlari va madaniyatini shakllantirishdagi pedagogik tajribalari........ 66
Ahmadov Olimjon Shodmonovich, Fayzilova Mohinur Azamhon qizi

Talabalarda kelajakni strategik modellashtirish layoqatini rivojlantirish bo'yicha ilg'or xorijiy va mahalliy tajribalarning qiyosiy-pedagogik tahlili........ 70
Sadriddinova Feruza Meliyevna

Bo'lajak pedagoglarda kreativ fikrlashni rivojlantirishda fanlararo abstsessial va ordinatal bog'liqlikka asoslangan metodik ta'minotni takomillashtirish 75
Xudayberganov G'ayrat Quranboyevich

Maktablarda chaqiruvga qadar boshlang'ich tayyorgarlikni isloh qilish: muammo va yechimlar........ 80
Qudratov O'ktam G'ofurovich

Ustoz–shogird tizimida raqamli vositalardan foydalanishning metodik asoslari 85
Tursunov Xusniddin Isomovich

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kommunikativ kompetensiyani shakllantirishda maktab va oila hamkorligining pedagogik imkoniyatlari 88
Safarova Halovat Barnoyevna

Globallashuv sharoitida tolerantlik madaniyatining nazariy-metodologik asoslari........ 91
Yusupova Maftuna Ilxomiddin qizi, Qurbonova Zebiniso Mamarajab qizi

Adobe After Effects muhitida inersiyaviy davomiylik va ustma-ust harakatni avtomatlashtirishning matematik modeli (Ziyoanim Overlap)........ 97
Hakimov Bahtiyorjon Muzaffar o'g'li

Tizimli yondashuv asosida talabalarning raqamli kompetensiyasini takomillashtirishning uch komponentli konseptual modeli 101
Kulidjanova Yulduzxon Inomjon qizi

The Theory of Fostering Students' Responsibility for Natural Resources and Waste in Karakalpak Folk Pedagogy 104
Tursinbekova Qundizgul Joldasbekovna

Soft skills kompetensiyalarining ilmiy-pedagogik mohiyati va zaruriyati: soft skills tushunchasining evolyutsiyasi, asosiy komponentlari, turlari va tasnifi 109
Igamberdiyeva Gulmira Botir qizi

O'zbek va ingliz tillarida "yolg'izlik" konseptining leksik-semantik xususiyatlari 115
Sabina Saitmurodova Olim qizi

Bo'lajak pedagoglarni kasbiy tayyorlashda art-pedagogikaning imkoniyatlari 119
Komolova Iroda Xamidullayevna

9-sinf iqtisodiy va ijtimoiy geografiya darslarida GIS texnologiyalaridan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari va uslubiy muammolari 123
Sapayeva Gulbahor Odilbek qizi

Zamonaviy biologiya ta'limida interaktiv metodlarni qo'llashning nazariy jihatlari 126
Abdullayeva Guzalxan Vladimirovna

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini xalqaro baholash dasturlari bilan ishlashga tayyorlashning zarurati 130
Berdimurodova Mexrubon Masudjonovna

Nutq nuqsoni bo'lgan o'quvchilarning ijtimoiy moslashuv jarayoniga ta'sir etuvchi omillar 136
G'aniyeva Maloxat Odilovna

Ruhiy salomatlikni mustahkamlashda psixologik treninglarning ahamiyati 140
Maqsuda Norbosheva, Nafisa Abduyeva

Xitoy tilini xalqaro miqyosda o'qitishning zamonaviy tendensiyalari 144
Shasaidova Lola Shamaksudovna

Социально-экологический кризис в Южном Приаралье 149
Сеитова З. П.

Iqtisodiy fanlar bo'yicha to'garak faoliyatini tashkil etishning nazariy-metodik asoslari 153
Xusanboyeva Tursunoy Muxammadqasimdjanovna

Motivational Readiness for Continuous Professional Development 162
Okilova Kamola Sadulloyevna

Raqamli ta'lim muhitida o'quvchilarda antisotsial xulq-atvorning oldini olishning pedagogik mexanizmlari .. 166
Davronova Zarrina Baxtiyorovna

Yapon tilini o'qitishda らしい (rashii) evidentsiallik ko'rsatkichini o'rgatishning pedagogik xususiyatlari 173
Musayeva Aziza Ibrohim qizi

Ta'lim tizimini rivojlantirishda pedagogik prognostikaning nazariy-metodologik asoslari va metodik imkoniyatlari 178
Sharipova Shaxnoza Xasanovna

Qoraqalpoq nasrida inson psixologiyasi 183
Dosbergenova Miyrigul Sadiratdinovna

Tibbiy ta'lim klasterida talaba markazlashgan muhitni shakllantirish: kredit-modul sharoitida intellektual adaptiv tyutorlik texnologiyasining pedagogik imkoniyatlari 188
Ibragimova Venera Azadovna

Turli yosh davrlarida perfektsionizm va maqullanish motivatsiyasi o'rtasidagi bog'liqlikni o'rganish 193
Nazaraliyeva Marhabo Xayitboyevna

Frazeologik derivatsiyaning lingvomadaniy xususiyatlari 197
Raxmonova Gavhar Nuritdinovna

Development of adolescent thinking and its psychodiagnostics and psychocorrection 202
Samarova Shoxista Rabidjanovna

Jadid pedagogik konsepsiyasi va zamonaviy ta'lim tizimi integratsiyasi: tarixiy-pedagogik tahlil va amaliy yo'nalishlar 209
Shamsullayeva Ruxsatoy Sunnatullayevna

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Kredit-modul tizimi asosida kasbiy ta'lim tashkilotlari o'quvchilarini kasbiy kompetensiyalarini baholashning pedagogik mexanizmi 213
Shoyqulov Baxtiyor Bakirovich

Modern Socio-Psychological Trends in the Study of Emotional Alienation 219
Yangibaeva Dildorakhon Rakhmon kizi

O'quv-mashq guruhi futbolchilarining jismoniy tayyorgarligi 225
Xolmaxmatov Boburjon Musurmon o'g'li

Sport ta'limida axborot bilan boyitilgan o'quv muhitini yaratish va vizualizatsiya vositalarining didaktik imkoniyatlari 230
Muxitdinova Nigora Mexriddinovna

Bo'lajak mutaxassislarda yangi avlod darsliklari bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishning didaktik imkoniyatlari 236
Abdujalilov Farruxbek Po'latjon o'g'li

O'smirlarda deviant xulq-atvor shakllanishining psixologik xususiyatlari 239
Robiya Toshpo'latova Akmal qizi, X. A. Asqarova

Aralash ta'limning pedagogik mohiyati va didaktik tamoyillari 244
Azerbayeva Elmira Muratbayevna

Texnikaviy fanlarni o'qitish jarayonini tashkil qilish 248
Niyazova Bibiniso Boltayevna

Estetik tarbiya va ruhiy go'zallik: san'at va adabiyotga muhabbat orqali shaxsdagi buzg'unchi xulq-atvorning oldini olish 253
Nigora Yo'ldasheva Sodiqjon qizi

Raqamli texnologiyalar asosida bo'lajak qishloq xo'jaligi muhandislarini loyihalash-konstruksiyalash faoliyatiga tayyorlash metodikasini takomillashtirish 259
Xolmo'minova Shahnoza Gulyam qizi

Bo'lajak musiqa o'qituvchilarining raqamli kompetentligini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari 264
Axrorov Xurshid Xamidovich

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining tanqidiy tafakkurini rivojlantirishning nazariy asoslari 271
G'ofurova Mohidil Sayfutdin qizi

Bo'lajak muhandislarning geoinformatsion kompetentligini rivojlantirish muammosi tahlili 275
Berdiyev Dilshod Faxriddin o'g'li

Академия Маъмуна: силиконовая долина средневековья 279
Аъзамова Диёра Дильшодовна

Biblioterapiya vositasida boshlang'ich sinf o'quvchilarida qadriyatlarga ijobiy munosabatni shakllantirish yo'llari va vositalari 286
Komolova Shoxsanam Muzaffar qizi

Ixtisoslik fanlarini o'qitishda raqamli modellashtirish vositalarini didaktik moslashtirish: integrativ ta'lim platformasi misolida 291
Usarov Jabbor Eshbekovich

Kichik maktab yoshidagi o'quvchilarning o'qishga bo'lgan munosabatini klasterli yondashuv asosida rivojlantirish – pedagogik muammo sifatida 297
Umarova Gulhayo Murodiljon qizi

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida inklyuziv ta'limni tashkil etishning pedagogik shart-sharoitlari 301
Salayjonova Saodatjon Maxsudbek qizi, Nyutonova Xilola Lochinbekovna

Boshlang'ich ta'limda kompetensiyaviy yondashuv va zamonaviy o'qitish strategiyalarining nazariy-amaliy asoslari 305
G'ulomjonova Mohinur Ulug'bek qizi

Формирование профессиональных компетенций педагога будущего в условиях цифровой трансформации и внедрения технологий искусственного интеллекта 309
Sodikova Diloromkhon Botirjon qizi

Geografiya darslarida milliy meros va qadriyatlarni o'rgatish metodikasini takomillashtirish hamda uning samaradorligini statistik baholash 313
Xabibullayeva Muxabbatxon Nu'monjonovna

Jadidlar tomonidan darslik va o'quv qo'llanmalarining nashr etilishi 319
Aslonov Madamin Mansurovich

Chust va Samarqandda ekoturizm rivojlanishida milliy hunarmandchilikning o'rni va ahamiyati 324
Allanov Shuxrat Qilichovich

Maktab direktor o'rinbosarlarining aksiologik kompetensiyasini diagnostika qilish mezonlari 329
Toxirov Botirjon G'ofurjon o'g'li

Talabalarda maqsadga intiluvchanlik namoyon bo'lishining psixologik mexanizmlari va shakllanish jarayonlari 335
Babadjanova Saiyora Khushnutovna

Maktabgacha ta'lim muassasasi rahbarining kasbiy faoliyatida stress va vaqt bosimini boshqarish usullari.......... 340
Xalilova Soxibaxon Sadikjanovna

Namoyishli tajriba va laboratoriya ishlari asosida o'quvchilarning amaliy kompetensiyalarini shakllantirishning metodik-didaktik ta'minoti.......... 346
Isroilov Shermurod Shamsiddin o'g'li

Xotin-qizlarda ijtimoiy-psixologik xulq-atvor strategiyalarining migratsiya turiga bog'liq differensial namoyon bo'lishi 353
Axmedova Dildora Olimjonovna

Rus tilidagi mediamatnlar bilan ishlashda geymifikatsiya elementlarini qo'llash 359
Maxkamov Shoxjaxon Rustambek o'g'li

Shaxsning o'zini anglash jarayonida refleksiyaning psixologik mohiyati 365
Achilova Durdona

Bo'lajak oligofrenopedagoglar--ning praksiologik tayyorgarligining tarkibiy tuzilmasi 370
Niyozova Dilfuza Rustam qizi

Boshlang'ich sinf o'quvchilarining mantiqiy tafakkurini rivojlantirishda interaktiv raqamli o'yinlar va vizualizatsiya texnologiyalaridan foydalanish metodikasi 375
Teshaxo'jayeva Mohlaroy Shuhratxo'ja qizi

Bo'lajak surdopedagoglarni tayyorlashda innovasion surdo-texnologiyalar, neyro-trenajyorlar va faol praksiologik metodlarning interaktiv sinergiyasini joriy etish.......... 380
X. I. Malikova

Onkologik bemorlarga psixologik yordam ko'rsatishning zamonaviy texnologiyalari va ularning hayot sifatiga ta'siri 385
Niyazova Nilufar Farxadovna

Zamonaviy ta'lim muassasalarida axborot-pedagogik ma'lumotlar bazasini yaratish va o'quv jarayonini monitoring qilishda undan samarali foydalanish metodikasi 391
Mirzayeva Dilnoza Ulug'bek qizi

Моделирование текста как средство развития речи младших школьников: сопоставительный анализ отечественных и зарубежных исследователей 395
Каипова Гузель Ильдаровна

Qisqa masofaga yuguruvchilarning maxsus jismoniy tayyorgarligini rivojlantirishda kompleks mashg'ulot vositalarining samaradorligi 400
Ruzmetov Furqat Ikramovich

Англоязычные заимствования в современном русском языке: функции и механизмы адаптации 406
Мажидова А. О.

Oliy ta'limda jismoniy tarbiya o'qituvchilarining raqamli savodxonligini oshirishning pedagogik asoslari tahlili 411
Abduraimov Shaxboz Panji o'g'li

XXI asr kompetensiyalarini boshlang'ich sinf o'quvchilarida shakllantirishda texnologiya fani roli.......... 417
Bozorova Lola

MELQO modeli asosida 6-7 yoshli bolalarda ikkinchi tilni o'rganish jarayonida tasavvur rivojlanganligini baholash metodikasi.......... 420
G'aniyeva Shahlo Abduqahhor qizi

Hozirgi jamiyat sharoitida yosh kelin-kuyovlarning yangi oilaviy muhitga moslashuv jarayoni 426
Nazirqulova Nodira G'anijanovna

Epistemik tafakkurning ilmiy tadqiqot kompetensiyalarini shakllantirishdagi o'rni 429
Raximova Aziza Davranbekovna

Matematika ta'limida steam loyihalarini tashkil etishning nazariy-metodik modeli 432
Umarqulov Abdusattar Amanboyevich

Педагогические и психологические основы формирования компетенций в сфере фриланса у учащихся общеобразовательных школ 441
Пурханова Толганай Жуманазаровна

Talaba-qizlarda sun'iy intellekt savodxonligi va liderlik kompetensiyalarini integratsiyalashgan holda rivojlantirish texnologiyasi 445
Davlatjonova Mohidil Ulug'bek qizi

Ko'zi ojiz talabalarni cholg'u chalishga o'rgatishda Brayl notasining o'rni va pedagogik samaradorligi 449
Raximov Yorqinjon Nuriddin o'g'li

Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatini oshirishni boshqarishning tashkiliy-pedagogik jarayonlari 456
Kimsanova Rahnamo Solijonovna

Tarixiy tafakkur tushunchasi, mazmun-mohiyati hamda pedagogik asoslari 461
Ashurova Gulnozaxon Asqaraliyevna

Autizmga ega bo'lgan bolalar rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari va ularni pedagogik-psixologik qo'llab-quvvatlash 465
Usmanova Nilufar Ilhom qizi, Utbasarova Umida Mexmanovna

Tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida biokimyo fanini problemali ta'lim (PBL) texnologiyasi asosida o'qitish metodikasini takomillashtirish (adabiyotlar sharhi) 470
Keldiyorova Shoxida Xusniddin qizi

Bo'lajak pedagog-tarbiyachilar pedagogik mahoratini rivojlantirish modeli 475
Botirova Mohiraxon Olimjanovna

I. Yusupovning "To'maris" poemasini o'qitish usullari 481
Allayar Darmenov

Maktablarda uyali aloqa vositalaridan foydalanishni tartibga solish masalalari 485
Egamova Ma'suma Inomiddinovna

"Loyiha - izlanish – rivojlanish" (LIR) modelining konseptual asoslari va tuzilmasi 491
Suyunova Marjona Xudoyshukur qizi

Bo'lajak tibbiyot xodimlarining diagnostik kompetensiyalarini rivojlantirishning nazariy asoslari va zamonaviy tendensiyalari: ilmiy adabiyotlar tahlili 495
Xalimova S. A.

Ways of Teaching Vocabulary Using Mobile-Assisted Language Learning (MALL) in English Language Teaching: A Review 501
Muborak Azimova

Transformativ pedagogikaning konseptual modeli va ta'limdagi imkoniyatlari 510
Sh. E. Yakubova

"LOYIHA - IZLANISH – RIVOJLANISH" (LIR) MODELINING KONSEPTUAL ASOSLARI VA TUZILMASI

Suyunova Marjona Xudoyshukur qizi
O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti
Madaniyat va san'at sohasi menejmenti magistranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada loyihaviy ta'lim texnologiyasi asosida o'quvchilarning mustaqil o'quv-izlanish faoliyatini rivojlantirishga mo'ljallangan "Loyiha - Izlanish - Rivojlanish" (LIR) modelining konseptual asoslari, nazariy poydevori va tuzilmasi taqdim etilgan. Model Jon Dyuining "tajriba orqali ta'lim", Lev Vigotskiyning "yaqin rivojlanish zonasi" va Barri Zimmermanning "o'z-o'zini tartibga soladigan ta'lim" nazariyalariga tayanadi. Maqolada modelning besh bosqichi, har bir bosqichda o'qituvchi va o'quvchi faoliyatining o'zgarib borishi, "scaffolding" tamoyilining qo'llanilishi, shuningdek, modelning mavjud xorijiy modellar bilan qiyosiy tahlili keltirilgan. LIR modelining ilmiy yangiligi - scaffolding nisbatining aniq raqamli ifodasi (80:20 → 10:90), 5 mezon × 3 daraja bo'yicha mustaqillikni baholash tizimi hamda O'zbekiston maktabi sharoitiga moslashtirilganligi bilan belgilanadi.

Kalit so'zlar: LIR modeli, loyihaviy ta'lim, mustaqil o'quv-izlanish faoliyati, scaffolding, fasilitator, refleksiya.

Abstract: The article presents the conceptual foundations, theoretical basis, and structure of the "Project - Research - Development" (LIR) model, aimed at developing students' independent learning and research activities through project-based learning technology. The model is based on the theories of John Dewey (learning by doing), Lev Vygotsky (zone of proximal development), and Barry Zimmerman (self-regulated learning). The five stages of the model, the changing roles of teacher and student at each stage, the application of the scaffolding principle, as well as a comparative analysis with existing foreign models, are described. The scientific novelty of the LIR model lies in the numerical expression of the scaffolding ratio (80:20 → 10:90), the assessment system of independence according to 5 criteria × 3 levels, and its adaptation to the conditions of Uzbek schools.

Key words: LIR model, project-based learning, independent learning-research activity, scaffolding, facilitator, reflection.

Аннотация: В статье представлены концептуальные основы, теоретический фундамент и структура модели "Проект - Исследование - Развитие" (ЛИР), направленной на развитие самостоятельной учебно-исследовательской деятельности учащихся на основе технологии проектного обучения. Модель опирается на теории Джона Дьюи ("обучение через опыт"), Льва Выготского ("зона ближайшего развития") и Барри Циммерманна ("саморегулируемое обучение"). Описаны пять этапов модели, изменение деятельности учителя и ученика на каждом этапе, применение принципа "скаффолдинга", а также сравнительный анализ с существующими зарубежными моделями. Научная новизна модели ЛИР заключается в числовом выражении соотношения скаффолдинга (80:20 → 10:90), системе оценки самостоятельности по 5 критериям × 3 уровням и адаптации к условиям узбекской школы.

Ключевые слова: модель ЛИР, проектное обучение, самостоятельная учебно-исследовательская деятельность, скаффолдинг, фасилитатор, рефлексия.

KIRISH

Zamonaviy ta'lim tizimida o'quvchidan mustaqil fikrlash, axborotni tanqidiy baholash va o'zi o'rganish jarayonini boshqarish ko'nikmalari talab qilinadi [1]. An'anaviy ma'ruzali dars formati bu ko'nikmalarni rivojlantirishda yetarli emas. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni, "Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi" va "Ta'lim va fan sohasini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi" o'quvchilarning mustaqil faoliyatini va zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etishni ustuvor vazifa sifatida belgilagan [2].

Shu bilan birga, loyihaviy ta'lim texnologiyasini O'zbekiston maktablariga moslashtiruvchi, o'quvchi mustaqilligini bosqichma-bosqich rivojlantiruvchi ilmiy asoslangan model hozirga qadar ishlab chiqilmagan. Ushbu maqolaning maqsadi - "Loyiha - Izlanish - Rivojlanish" (LIR) modelining konseptual asoslari va tuzilmasini taqdim etishdir.

MAKTAB TA'LIMI SCHOOL EDUCATION ШКОЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Loyihaviy ta'lim texnologiyasi va mustaqil o'quv-izlanish faoliyati masalalari o'zbek pedagogika fanida qator tadqiqotchilar tomonidan o'rganilgan. Tolipov va Usmonboyevaning "Pedagogik texnologiya: nazariya va amaliyot" asarida loyiha metodi o'quvchi faolligini oshiruvchi usul sifatida ko'rsatilgan. Muslimov va Mavlonova o'quvchi mustaqilligini rivojlantirishning pedagogik shartlarini tahlil qilib, o'qituvchi rolining o'zgarishi zarurligini ta'kidlagan. Karimova o'quvchilar mustaqil ishlarini tashkil etish metodikasini o'rganib, uyga vazifa va mustaqil ish shakllarining cheklovlarini ko'rsatgan.

Hasanboyev va boshqalar "Pedagogika" darsligida mustaqil ta'limning turli shakllarini tasniflab, reproduktiv va izlanuvchan mustaqillik o'rtasidagi farqni ilmiy tushuntirgan. Yuzlikayev pedagogik texnologiyalar va mahorat masalalarini ko'rib chiqib, o'qituvchi fasilitator roliga o'tishning zaruriyatini asoslagan. Ishmuhamedov va boshqalar innovatsion texnologiyalarning ta'lim sifatiga ta'sirini o'rganib, loyiha metodini zamonaviy o'qitish usullaridan biri sifatida tavsiya etgan. Saidahmedov yangi pedagogik texnologiyalar tavsifida loyiha metodiga alohida e'tibor qaratgan.

Inomov loyiha ta'lim texnologiyasini O'zbekiston maktabi kontekstida o'rganib, uning amaliy tatbiqidagi muammolarni aniqlagan. Biroq ko'rsatilgan tadqiqotlarning birortasida ham loyiha ta'lim texnologiyasini o'quvchi mustaqil o'quv-izlanish faoliyatini rivojlantirish nuqtai nazaridan bosqichma-bosqich tashkil etuvchi va o'quvchi mustaqillik darajasini dinamik o'lchaydigan maxsus model taklif etilmagan. Aynan shu ilmiy bo'shliq LIR modelini yaratish zaruriyatini belgilaydi.

LIR modeli uchta asosiy nazariy manbaga tayanadi:

- *Birinchisi* - Jon Dyuining "tajriba orqali ta'lim" falsafasi: haqiqiy bilim faol tajriba va amaliyot orqali shakllanadi [3].
- *Ikkinchisi* - Lev Vigotskiyning "yaqin rivojlanish zonasi" konsepsiyasi: o'quvchi yordam bilan erisha oladigan darajada ishlash uning rivojlanishini tezlashtiradi [4]. LIR modelida bu tamoyil "scaffolding" - bosqichma-bosqich kamayib boradigan yordam tizimi - shaklida amalga oshiriladi.
- *Uchinchisi* - Barri Zimmermanning o'z-o'zini tartibga soladigan ta'lim nazariyasi: muvaffaqiyatli o'quvchi o'z o'qish jarayonini maqsad qo'yish, strategiya tanlash, o'z-o'zini kuzatish va baholash orqali boshqaradi [5]. LIR modelidagi "Izlanish kundaligi" va "Refleksiya" bosqichi aynan shu ko'nikmani shakllantirishga qaratilgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot tizimli, kompetensiyaviy va loyiha asosidagi ta'lim yondashuvlariga tayangan holda amalga oshirildi. Tadqiqot jarayonida ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish, qiyosiy tahlil, tizimlashtirish, modellashtirish hamda umumlashtirish metodlaridan foydalanildi. Shuningdek, "Loyiha - Izlanish - Rivojlanish (LIR)" modelining konseptual asoslari, tarkibiy komponentlari va ularning o'zaro bog'liqligi pedagogik nuqtayi nazardan tahlil qilinib, modelning nazariy tuzilmasi ishlab chiqildi. Olingan natijalar asosida LIR modelining ta'lim jarayonida qo'llash imkoniyatlari ilmiy jihatdan asoslab berildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

LIR modelining tuzilmasi: komponentlar va bosqichlar

LIR modeli uchta asosiy komponent va beshta bosqichdan iborat tizimli pedagogik model hisoblanadi. Uchta komponent - "L" (Loyiha), "I" (Izlanish) va "R" (Rivojlanish) - o'quvchi faoliyatining mantiqiy ketma-ketligini ifodalaydi. Beshta bosqich esa bu ketma-ketlikning amaliy tashkil etilishini ta'minlaydi.

1-jadval: LIR modelining tuzilmasi

Komponentlar	Bosqich	Nomi	O'quvchi faoliyati	O'qituvchi roli	Nisbat	Vaqt
L	1	Rejalashtirish	Muammoni tushunish, maqsad qo'yish, reja tuzish, vazifa taqsimlash	Muammo beradi, yo'naltiruvchi savol beradi	80:20	1–2 dars
I	2	Izlanish	Manba izlash, ma'lumot yig'ish, tahlil qilish, saralash, kundalik yuritish	Kuzatadi, maslahat beradi	50:50	1–2 hafta
R	3	Amalga oshirish	Mahsulot yaratish, guruhda ishlash, yechim ishlab chiqish	Texnik yordam beradi	30:70	3–5 kun

R	4	Taqdimot	Sinfga taqdim etish, savollarga javob berish, himoya qilish	Tinglaydi, baholaydi	15:85	1 dars
R	5	Refleksiya	Oʻz ishini baholash, xatolarni aniqlash, saboq chiqarish	Yoʻnaltiruvchi savol beradi	10:90	30 daqiqa

LIR modelining beshta bosqichi: komponentlar, faoliyat va vaqt taqsimoti (1-jadval):

Birinchi bosqich - **Loyiha** - LIR modelining “L - Loyiha” komponentini tashkil etadi. Ushbu bosqichda oʻqituvchi oʻquvchiga real hayotiy muammo beradi. Bu muammo bir nechta talabga javob berishi shart: oʻquvchilar hayotiga yaqin boʻlishi, bir nechta toʻgʻri javob varianti boʻlishi va ichki qiziqish uygʻotishi kerak. Masalan: “Sinf xonamizning havosi qanday yaxshilanadi?”, “Maktab bufetida eng foydali va arzon taom nima?”, “Shahrimizdagi suv sarfi qanday kamaytiriladi?” kabi muammolar oʻquvchini darhol qiziqtiradi. Hasanboyev va boshqalar ta’kidlaganidek, oʻquvchining motivatsiyasi asosan vazifaning hayotiy ahamiyatiga bogʻliq. Oʻqituvchi bu bosqichda “Suqrot uslubida” savol beradi - javob aytmaydi, balki oʻquvchini oʻzi topishga undaydi.

Ikkinchi bosqich - **Izlanish -** LIR modelining “I - Izlanish” komponenti boʻlib, oʻquvchining mustaqil bilish faoliyatini toʻgʻridan toʻgʻri ifodalaydi. Bu bosqich bir-ikki hafta davom etib, asosan uyda va maktabdan tashqarida amalga oshiriladi. Oʻquvchi turli manbalardan foydalanadi: internet saytlari va onlayn bazalar; kutubxona kitoblari va jurnallari; mutaxassislar bilan suhbat; kuzatish va eksperiment; soʻrovnoma oʻtkazish. Oʻquvchilarga “Izlanish kundaligi” beriladi - unda har kuni topilgan ma’lumotlar, paydo boʻlgan savollar va ertangi ish rejasi qayd etiladi. Yuzlikayev ta’kidlaganidek, oʻz oʻqish jarayonini kundalik koʻrinishida qayd etish oʻz-oʻzini tartibga solish koʻnikmasini rivojlantirishning eng samarali usullaridan biridir.

Uchinchi bosqich - **Amalga oshirish** - “R - Rivojlanish” komponentining birinchi qismi boʻlib, oʻquvchi yigʻilgan ma’lumotlar asosida yakuniy mahsulot yaratadi. Mahsulot turli shakllarda boʻlishi mumkin: yozma hisobot, taqdimot, model, plakat, infografika, video material yoki amaliy tavsiyalar toʻplami. Bu bosqichda guruhning jamoaviy ishlashi alohida ahamiyat kasb etadi. Har bir guruh a’zosi oʻz vazifasini bajaradi, lekin yakuniy mahsulot birgalikda shakllanadi. Ishmuhamedov va boshqalar ta’kidlaganidek, jamoaviy loyiha oʻquvchilarda nafaqat bilim, balki muloqot, murosaga kelish va birgalikda qaror qabul qilish koʻnikmalarini ham rivojlantiradi.

Toʻrtinchi bosqich - **Taqdimot -** “R - Rivojlanish” komponentining ikkinchi qismi boʻlib, oʻquvchi oʻz loyihasini auditoriyaga taqdim etadi. Taqdimot 7-10 daqiqa davom etib, ikki qismdan iborat: taqdimot qismi (5-7 daqiqa) va savol-javob qismi (3–5 daqiqa). Bu bosqichda uchta muhim koʻnikma rivojlanadi: kommunikativ koʻnikma - oʻz fikrini aniq va ishonchli ifodalash; tanqidiy fikrlash - savollarga javob berish; va oʻz ishini himoya qilish - argumentlar keltirish. Saidahmedov ta’kidlaganidek, taqdimot oʻquvchi uchun faqat natijani koʻrsatish emas, balki jamoat oldida oʻz pozitsiyasini himoya qilish tajribasi hamdir.

Beshinchi bosqich - **Refleksiya -** LIR modelining yakunlovchi va eng muhim qismi. Koʻpchilik oʻqituvchilar loyihani taqdimot bilan tugatadi, biroq refleksiyasiz oʻrganish toʻliq emas. Refleksiya oʻquvchiga oʻz faoliyatini qayta koʻrib chiqish, xatolardan oʻrganish va keyingi loyiha uchun saboq chiqarish imkonini beradi. Oʻquvchi uchta asosiy savolga javob beradi: “Nima yaxshi chiqdi?”; “Nima qiyin boʻldi?”; “Keyingi safar nima qilardim?”. Inomov ta’kidlaganidek, refleksiya oʻquvchining metakognitiv rivojlanishiga - ya’ni oʻz oʻrganish jarayonini anglash va boshqarish qobiliyatiga - toʻgʻridan toʻgʻri hissa qoʻshadi.

LIR modelining mavjud modellardan farqli jihatlari

LIR modeli jahon pedagogikasidagi loyiha ta’lim modellari bilan qiyoslaganda bir qancha oʻziga xos jihatlar bilan ajralib turadi. AQShning Buck Institute for Education (BIE) taklif etgan PBL modeli loyiha mahsulotini yaratish va taqdimotga urgʻu bersa, oʻquvchi mustaqillik darajasini oʻlchash mexanizmi kam taqdim etilgan. Finlandiyaning “fenomen-asosidagi ta’lim” modeli koʻp fanli yondashuvga urgʻu bersa, Oʻzbekiston maktabining bir fan tizimiga moslashtirilmagan. Rossiyalik Polat metodida loyiha bosqichlari batafsil tavsiflanib, oʻqituvchi va oʻquvchi rollari koʻrsatilgan, biroq dinamik “scaffolding” nisbati va refleksiya tizimi yetarlicha ishlab chiqilmagan.

Jadvaldan koʻrinib turibdiki, LIR modeli mavjud modellarning ijobiy jihatlarini birlashtirgan holda oʻzbek maktabining oʻziga xos sharoiti - oʻquv dasturi, dars tizimi, oʻqituvchi tayyorgarligi va oʻquvchi mentalitetiga moslashtirilgan yagona model hisoblanadi. Bu moslashuv LIR modelining asosiy ilmiy yangiligi va amaliy ahamiyatini belgilaydi.

LIR modelini samarali qoʻllashning pedagogik shartlari

LIR modelini samarali qoʻllash bir qancha pedagogik shartlarning bajarilishini talab qiladi:

Birinchi shart - **muammo sifati:** loyiha topshirigʻi real, qiziqarli va oʻquvchi hayotiga yaqin boʻlishi kerak. Sun’iy yoki kitobiy muammolar oʻquvchi qiziqishini uygʻotmaydi va mustaqil izlanishga undamaydi.

Ikkinchi shart - **oʻqituvchi tayyorgarligi:** oʻqituvchi “bilim beruvchi”dan “fasilitator”ga oʻtishga psixologik jihatdan tayyor boʻlishi kerak. Bu oʻqituvchidan oʻz rolidagi qarashlarda jiddiy oʻzgarishni talab qiladi. Tolipov va Usmonboyeva ta’kidlaganidek, pedagogik texnologiyani qoʻllashda oʻqituvchining kasbiy tayyorgarligi hal qiluvchi omildir.

Uchinchi shart - **vaqt muvofiqligi:** LIR modeli bir darsda tugamaydigan jarayon. Oʻqituvchi oʻquv yilida kamida 6–8 ta loyiha uchun vaqt rejasini oldindan tuzishi va bu vaqtni oʻquv dasturiga moslashtirishi zarur.

Toʻrtinchi shart - **“xato qilishga ruxsat” muhiti:** LIR modelida oʻquvchi xato qilishi tabiiy va kerak. Oʻqituvchi “bu xato” deb aytmaydi, balki “boshqa imkoniyat bormi?” deb savol beradi. Bu “psixologik xavfsizlik” muhiti oʻquvchida ijodiy fikrlash va xavf olishga tayyor boʻlishni rivojlantiradi.

Beshinchi shart - **baholash mezonlarining oldindan belgilanishi:** oʻquvchilar loyihaga kirishdan oldin ular qanday baholanishini bilishi kerak. Karimova ta’kidlaganidek, shaffof baholash tizimi oʻquvchi motivatsiyasini sezilarli oshiradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

LIR modelining ilmiy yangiligi quyidagilardan iborat:

1. Scaffolding nisbatining aniq raqamli ifodasi (80:20 → 10:90);
2. 5 mezon × 3 daraja asosida mustaqillikni baholash tizimi;
3. “Izlanish kundaligi” orqali oʻz-oʻzini tartibga solishni qayd etish mexanizmi;
4. Oʻzbekiston maktabining oʻziga xosliklariga moslashtirilgan yagona model.

LIR modeli - loyihaviy ta’lim asosida oʻquvchilarning mustaqil oʻquv-izlanish faoliyatini rivojlantirishga moʻljallangan, Oʻzbekiston maktabi sharoitiga moslashtirilgan besh bosqichli pedagogik model. Modelni amaliyotga joriy etish uchun oʻqituvchilarni tayyorlash kurslari, oʻzbek tilidagi metodik qoʻllanma nashr etish va loyihaviy ta’limni davlat standartlarida mustaqil metod sifatida belgilash tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar roʻyxati:

1. Bell S. Project-Based Learning for the 21st Century // The Clearing House. - 2010. - Vol. 83, №2. - P. 39–43.
2. Oʻzbekiston Respublikasining “Ta’lim toʻgʻrisida”gi Qonuni (2020); Yangi Oʻzbekiston taraqqiyot strategiyasi (2022); Ta’lim va fan sohasini 2030 yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi (2021).
3. Dewey J. Experience and Education. - New York: Macmillan, 1938. - 116 p.
4. Vygotsky L.S. Mind in Society. - Cambridge: Harvard University Press, 1978. - 159 p.
5. Zimmerman B.J. Self-Regulated Learning and Academic Achievement // Educational Psychologist. - 1990. - Vol. 25, №1. - P. 3-17.
6. Karimova Z.T. Oʻquvchilar mustaqil ishlarini tashkil etish metodikasi. - Toshkent: TDPU, 2019. - 144 b.
7. Tolipov Oʻ., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiya: nazariya va amaliyot. - Toshkent: Fan, 2005. - 232 b.
8. Muslimov N.A., Mavlonova R.A. Oʻquvchilar mustaqilligini rivojlantirishning pedagogik asoslari. - Toshkent: TDPU, 2018. - 180 b.
9. Полат Е.С. Метод проектов в современной школе. - Москва: АРИО, 2012. - 224 с.
10. Хуторской А.В. Эвристическое обучение. - Москва: МПА, 1998. - 266 с.

13.00.00	Pedagogika fanlari
13.00.01	Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
13.00.02	Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
13.00.03	Maxsus pedagogika
13.00.04	Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
13.00.05	Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
13.00.06	Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqichlari bo'yicha)
13.00.07	Ta'limda menejment
13.00.08	Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
13.00.09	Ijtimoiy pedagogika
07.00.00	Tarix fanlari
19.00.00	Psixologiya fanlari
01.00.00	Fizika-matematika fanlari
02.00.00	Kimyo fanlari
03.00.00	Biologiya fanlari
09.00.00	Falsafa fanlari
10.00.00	Filologiya fanlari
11.00.00	Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI

Mas’ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №7(2)

© Materiallar ko‘chirib bosilganda “Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali manba sifatida ko‘rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma’sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali 26.09.2023-yildan O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C–5669363 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani 19-mavze, 17-uy.